

प्रदेश लोक सेवा आयोग
लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूह, सहायक पाँचौ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइनेछ ।

प्रथम चरण:-लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क:- १००

द्वितीय चरण:-अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क:- २०

प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा योजना (Written Examination)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अङ्कभार	समय
सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक	५० प्रश्न × २अङ्क= १००	४५ मिनेट

द्वितीय चरण:-

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	२०	बोर्ड अन्तर्वार्ता(Board Interview)

द्रष्टव्य:-

१. लिखित परीक्षामा यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिनेछ ।

पाठ्यक्रमका इकाई	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
प्रश्न संख्या	५	३	३	२	२	३	३	५	५	३	६	४	६

- लिखित परीक्षाको प्रश्नपत्रको माध्यम भाषा पाठ्यक्रमको विषयवस्तु जुन भाषामा दिइएको छ सोही भाषाको आधारमा नेपाली वा अंग्रेजी मध्ये कुनै एक मात्र भाषा हुनेछ । तर विषयवस्तुलाई स्पष्ट गर्नुपर्ने अवस्थामा दुवै भाषा समेत प्रयोग गर्न सकिनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको विज्ञापन हुँदाका वखत (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षार्थीले मोबाइल वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण परीक्षा हलमा लैजान पाइने छैन ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति:- २०७९।०६।११

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूह, सहायक पाँचौ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

(५० प्रश्न × २ अङ्क = १०० अङ्क)

1. सार्वजनिक व्यवस्थापन (Public Management)

1.1. कार्यालय व्यवस्थापन (Office Management)

1.1.1. कार्यालय: परिचय, महत्व, कार्य र प्रकार

1.1.2. सहायक कर्मचारीका कार्य र गुणहरू

1.1.3. कार्यालय स्रोत साधन (Office Resources): परिचय र प्रकार

1.1.4. कार्यालयमा सञ्चारको महत्व, किसिम र साधन

1.1.5. कार्यालय कार्यविधि (Office Procedure): पत्र व्यवहार (Correspondence), दर्ता र चलानी (Registration & Dispatch), परिपत्र (Circular), तोक आदेश (Order), टिप्पणी लेखन र टिप्पणी तयार गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू

1.1.6. अभिलेख व्यवस्थापन (Record Management)

1.2. निजामती सेवा ऐन र नियमावलीमा भएका देहायका व्यवस्थाहरू

1.2.1. निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवाको गठन, संगठन संरचना, पदपूर्ति गर्ने तरिका र प्रक्रियाहरू

1.2.2. कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, विदा, विभागीय सजाय र अवकाश

1.2.3. कर्मचारीले पालना गर्नुपर्ने आचरण र कर्तव्यहरू

1.3. सरकारी बजेट, लेखा र लेखापरीक्षण प्रणाली सम्बन्धी सामान्य जानकारी

1.4. सार्वजनिक सेवा प्रवाहको अर्थ, सेवा प्रवाह गर्ने निकाय, तरिका र माध्यमहरू

1.5. सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter) महत्व र आवश्यकता

1.6. व्यवस्थापनको अवधारणा तथा सार्वजनिक व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, समन्वय, निर्णय प्रक्रिया, उत्प्रेरण र नेतृत्व सम्बन्धी जानकारी

1.7. मानवीय मूल्य मान्यता (Human Values), नागरिक कर्तव्य र दायित्व तथा अनुशासन

2. Number System, Inequalities, Matrices and Determinants

2.1. Percentage, rates, ratio and proportion

2.2. Complex numbers and quadratic equations

2.3. Linear inequalities

2.4. Matrices (order, types, operations, transpose of matrix, adjoint of matrix, inverse of matrix and solution of linear equations by matrix)

2.5. Determinants (determinant of matrix, minor, co-factor, properties, Cramer's rule)

3. Limits, Continuity, Derivatives and Integrals

3.1. Limits, evaluations of limits, continuity, discontinuity

3.2. Derivatives, applications of derivatives

3.3. Integrals, fundamental theorem of calculus

3.4. Applications of the integrals: applications in finding the area under simple curves (especially of lines, circle, parabola, ellipse)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूह, सहायक पाँचौ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

4. Introduction of Statistics

- 4.1. Introduction of statistics
- 4.2. Measurement and scaling
- 4.3. Presentation of data
- 4.4. Measures of Central Tendency and Dispersion
- 4.5. Moments, Skewness, and Kurtosis
- 4.6. Correlation Coefficient, rank Correlation, Regression Coefficient
- 4.7. Exploratory data analysis (EDA)

5. Introduction of Probability

- 5.1. Concept of Probability, Bayes' theorem
- 5.2. Theory of mathematical expectation and its properties
- 5.3. Discrete probability distributions - Binomial, Poisson distribution
- 5.4. Continuous probability distributions: Normal and exponential distribution

6. Sampling Theory

- 6.1. Introduction of Samples Surveys
- 6.2. Sampling methods: (SRS, Systematic Sampling, Stratified Sampling, PPS, Quota and Cluster Sampling)

7. Demography and Vital Statistics

- 7.1. Introduction to Demography
- 7.2. Population Growth Models
- 7.3. Vital Statistics
- 7.4. Vital Registration System in Nepal
- 7.5. Population projection

8. Computer Application

- 8.1. Concept, History, types of computer and computer fundamentals
- 8.2. Microsoft office and database management system
- 8.3. Concept of internet, intranet, extranet and e-mail
- 8.4. Concept of statistical analysis Software and geographical information system
- 8.5. Geographical information system and spatial methods
- 8.6. Open data, big data, data bank, data mining, data warehouse
- 8.7. National Data Archive (NADA)

9. Inferential Statistics

- 9.1. Samples surveys and sampling methods, sampling and non-sampling errors
- 9.2. Theory of estimation, theory of hypothesis testing, parametric and nonparametric tests
- 9.3. Probability and its applications, application of conditional probabilities, Bayes' theorem
- 9.4. Mathematical expectation for discrete and continuous random variables
- 9.5. Discrete probability distributions: Binomial and Poisson distribution
- 9.6. Continuous probability distributions: normal distribution and exponential distribution

10. Applied Statistics

- 10.1. Introduction of ANOVA
- 10.2. Fundamentals of experimental designs
- 10.3. Index numbers (weighted and unweighted index numbers, cost of living index)
- 10.4. Time series analysis (trend, seasonal variation, cyclic variation, irregular variation and methods of least square)

11. Major Statistical Operations in Nepal

प्रदेश लोक सेवा आयोग

लुम्बिनी प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूह, सहायक पाँचौ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 11.1. Concept, objectives, design, uses and major findings of the latest censuses: National Population census, agriculture Census, census of manufacturing establishments, Economic census
- 11.2. Concept, objectives, sampling design, uses and major findings of the latest surveys: Nepal Living Standard Survey, Nepal Labor Force Survey, Nepal Multiple Indicators Cluster Survey, Nepal Demographic Health Survey, Household Budget Survey, Economic survey and others

12. System of Official Statistics

- 12.1. Issues, Coverage and role of different agencies in official statistical system of Nepal
- 12.2. National strategy for the development of statistics (NSDS)
- 12.3. Nepal standard industrial classification (NSIC), Nepal standard occupational classification (NSOC), harmonized system codes (HSC), Central product classification (CPC)
- 12.4. Fundamental principal of official statistics, Concept of open data and big data
- 12.5. Statistical act 2015, statistics rules 2041 B.S.

13. Basic Statistical Information of Lumbini Province

- 13.1. Current GDP, GNI and GNP of Lumbini Province
- 13.2. Goals and indicators of current periodic Plan
- 13.3. Current status of Provincial Population (size, composition, distribution and growth)
- 13.4. Poverty status and human development status of Lumbini Province
- 13.5. Demographic and Social Statistics of Province
- 13.6. Province Targets and Achievement on SDGs.
